BENCONT WEEKLY REPORT

ROČNÍK 2017| ČÍSLO 51

Poľnohospodárstvo vo svete

Poľnohospodárstvo je jedným z odvetví hospodárstva, ktoré zabezpečuje obživu obyvateľstva. V minulosti tvorilo väčšiu časť hospodárstva ako dnes, kde pracovala veľká časť populácie. V tejto analýze sa pozrieme na úlohu poľnohospodárstva v súčasnosti, na jeho úlohu v celkovom hospodárstve a na najväčších producentov poľnohospodárskych produktov a ich sebestačnosť.

V tomto čísle:

Dopyt po automobiloch v Británii naďalej klesá

ČNB zvýšila proticyklický vankúš na 1,25%

Daňová reforma v USA bola odhlasovaná

Nezamestnanosť na Slovensku klesla pod 6%

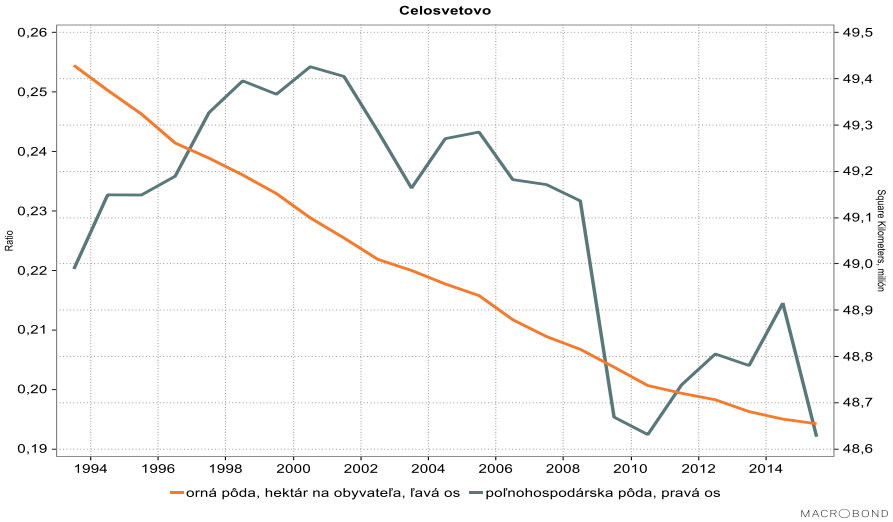
Ceny nehnuteľností podľa NBS v Bratislave stagnovali

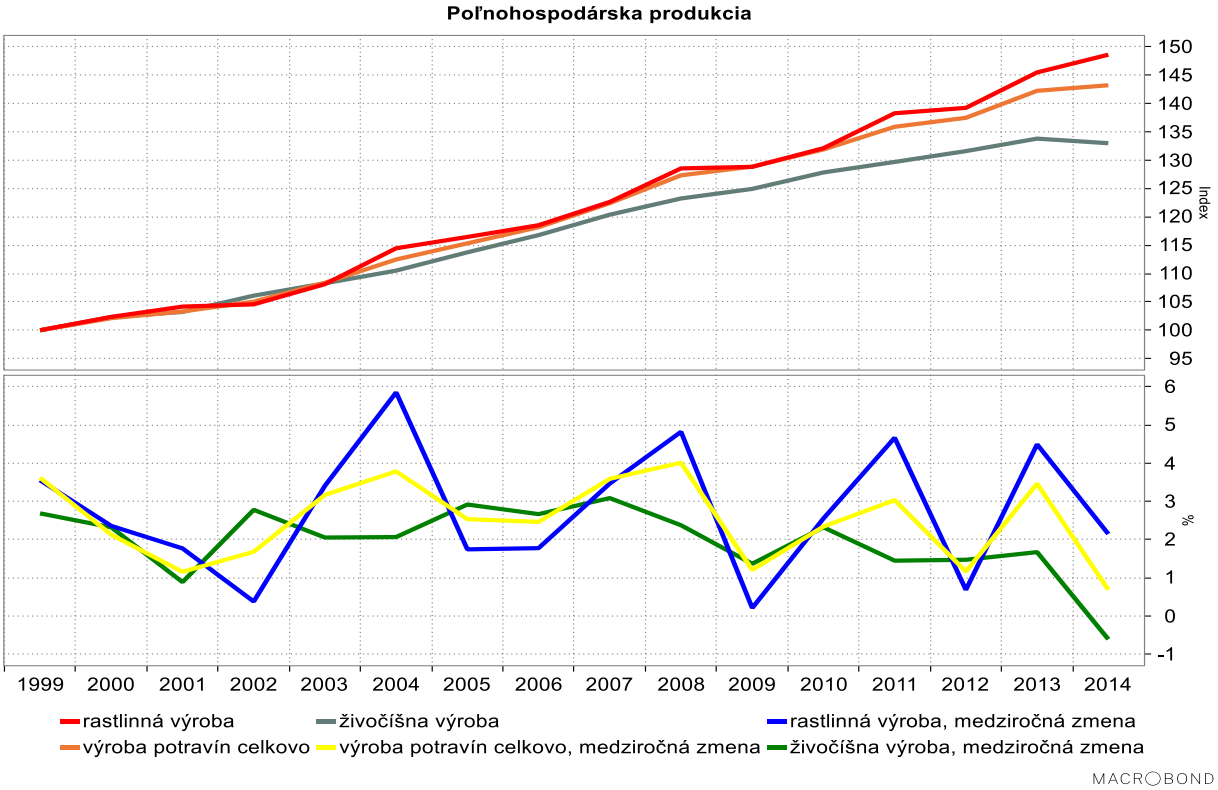
NBS predikuje Slovensku ešte rýchlejší rast

Bitcoin v predvianočnom výpredaji

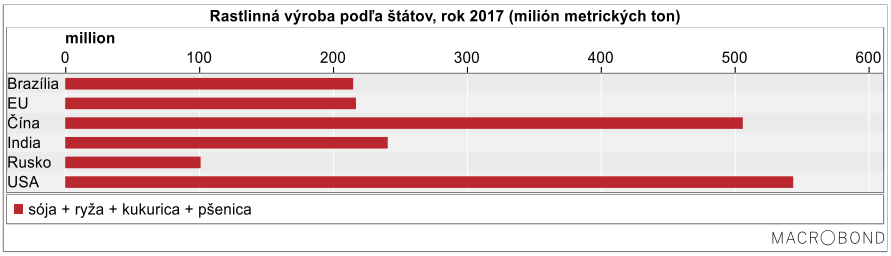
Poľnohospodárstvo zahŕňajúce lesníctvo, poľovníctvo, rybolov, pestovanie plodín a živočíšnu výrobu tvorilo na celosvetovom HDP v roku 2015 3,79 % podiel. V roku 1995 to bolo 7,86 % na celosvetovom HDP. V rozvojových ekonomikách poľnohospodárstvo tvorí vyššie percento HDP ako vo vyspelejších ekonomikách. Napríklad v USA a Európe je toto percento dlhodobo nižšie, keďže ekonomiky napredovali hlavne kvôli priemyslu a v súčasnosti je to vďaka technológiám a investíciám firiem. V roku 1995 pracovalo v poľnohospodárstve celosvetovo 40,15 % zo všetkých zamestnaných osôb. Napriek tomu, že sa pestuje vo väčších objemoch, kvôli odkloneniu pozornosti od poľnohospodárstva a novým technológiám, v roku 2017 podiel zamestnaných klesol na 28,74 % zo všetkých zamestnaných osôb. So stúpajúcou populáciou a spomínanými technológiami pre poľnohospodárstvo každým rokom klesá aj rozloha ornej pôdy na obyvateľa. Orná pôda tvorí 0,19 hektárov na obyvateľa, od roku 2000 klesla z úrovne 0,22 hektárov na obyvateľa, teda o 13,6 %. Orná pôda síce na obyvateľa poklesla, ale jej celková rozloha rástla. Od roku 2010 za päť rokov narástla o 0,3 % a tvorila 11 % celkovej rozlohy pôdy.

Pôda je kľúčová pre celé poľnohospodárstvo, rozloha poľnohospodárskej pôdy bola v roku 2014 približne 4,9 miliárd hektárov. Poľnohospodárska pôda tvorí viac ako jednu tretinu celkovej rozlohy pôdy na svete, z toho asi 10 % tvorí orná pôda. Zvyšok zahŕňajú napríklad lesy, hory a vodné toky.

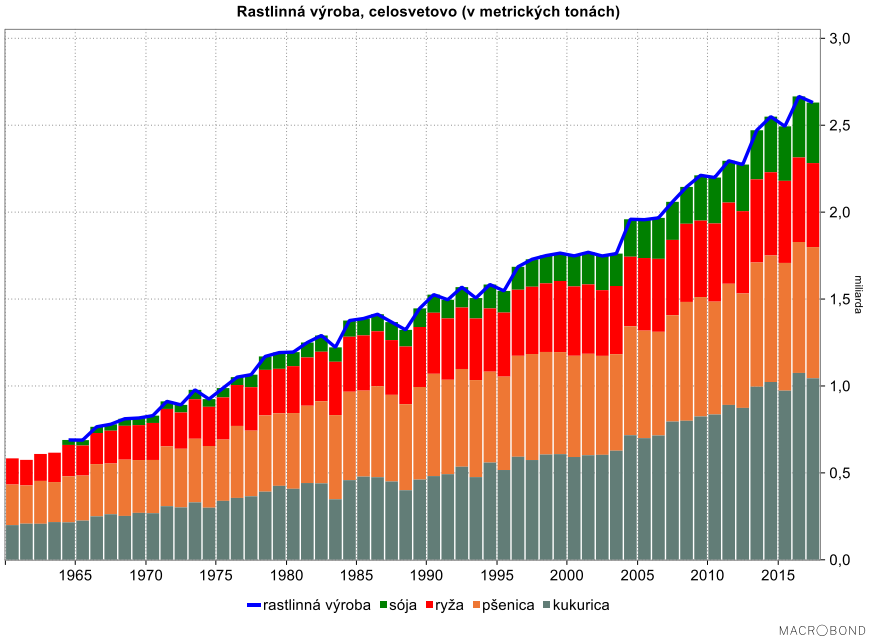

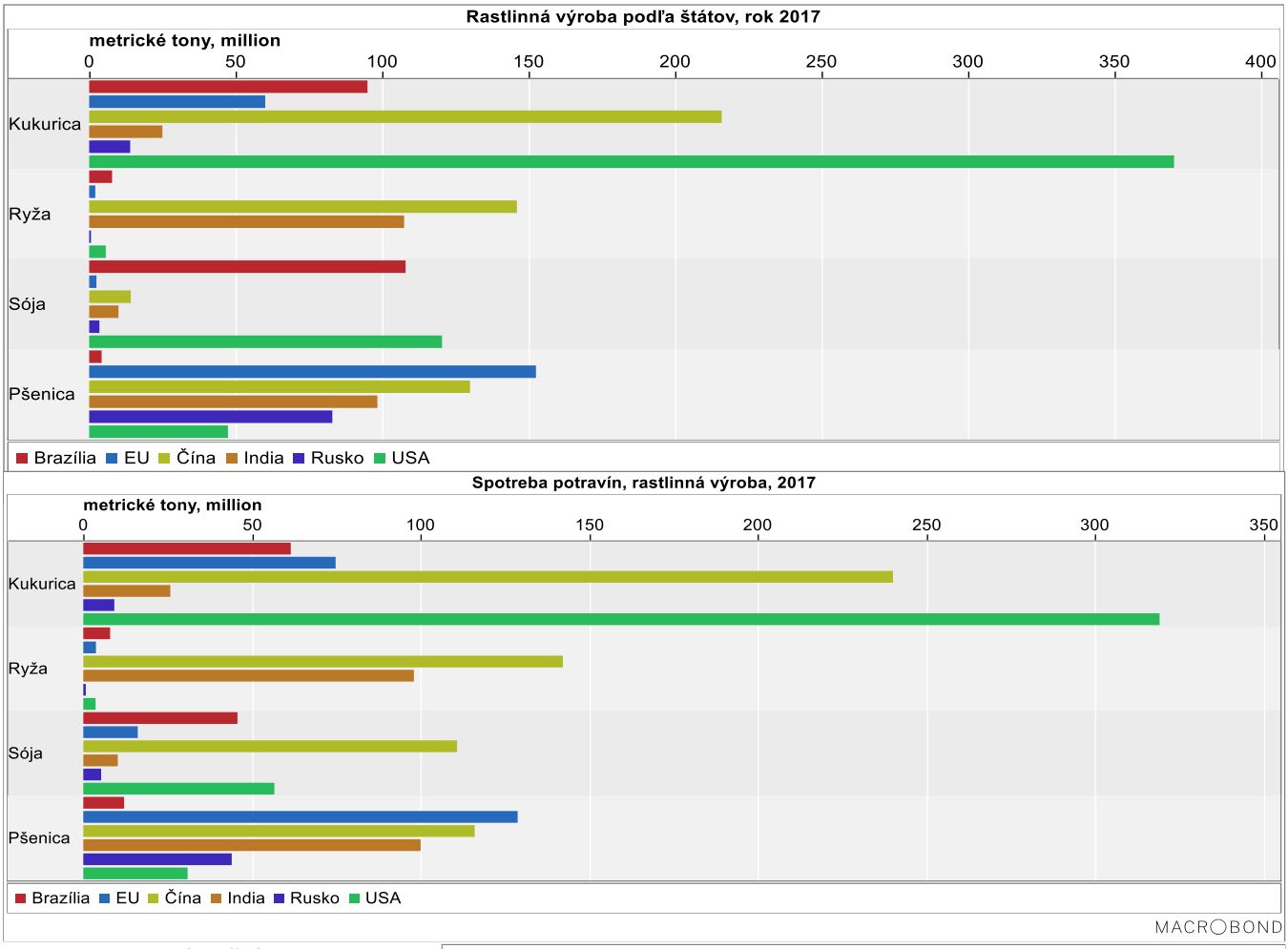
Vzhľadom na rast populácie a rast dopytu po obžive rastie kontinuálne aj poľnohospodárska produkcia. Živočíšna výroba od roku 2000 síce každým rokom zaznamenala nárast, podľa posledných údajov z roku 2014 zaznamenala mierny medziročný pokles o 0,60 %. Živočíšna produkcia klesla aj vďaka Indii, ktorá má na tom zásluhu z toho dôvodu, že je druhou najľudnatejšou krajinou sveta a jej obyvatelia sú z veľkej časti vegetariáni z kultúrnych a náboženských dôvodov. Populácia Indie tvorila v roku

2017 17,74 % celkovej svetovej populácie s počtom obyvateľov cez 1,34 miliard ľudí a s medziročným prírastkom obyvateľstva o 1,13 %. Okrem tejto ekonomiky je tento trend na vzostupe hlavne v Európe a Severnej Amerike.

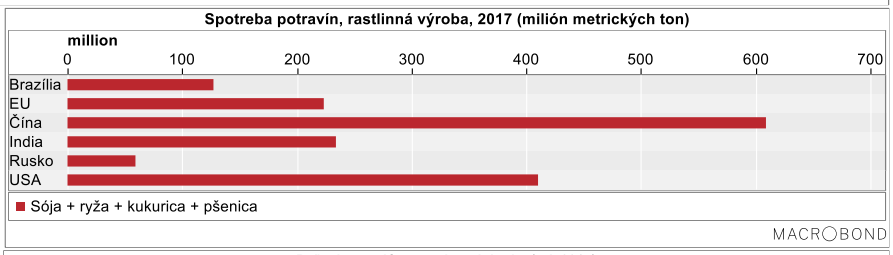

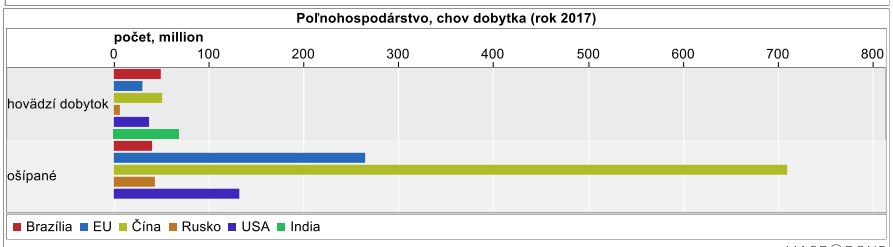
Rastlinná produkcia zahŕňajúca pestovanie sóje, ryže, pšenice a kukurice bola v roku 2017 celosvetovo na úrovni 2,6 miliárd metrických ton. Na vypestovanie týchto plodín bolo potrebných 691,38 miliónov hektárov pôdy, čo tvorilo cez 14 % všetkej poľnohospodárskej pôdy na svete. Medzi najväčších producentov rastlinnej produkcie na svete patria Spojené štáty americké, ktorým patrí v prvenstvo, nasleduje Čína, India, EU, Brazília a Rusko. Z týchto ekonomík, ktoré patria medzi najväčších výrobcov rastlinnej produkcie sú sebestačné pri kukurici, pšenici, ryži a sóji iba Spojené štáty americké, s objemom produkcie v roku 2017 543 miliónov metrických ton. Objemy čo vyrobia postačujú na spotrebu domácností, ale aj spotrebu pre podniky do ďalšej výroby, ktorá tvorí cez 410 miliónov metrických ton. 139 miliónov metrických ton rastlinnej produkcie ekonomika v roku 2017 ex-

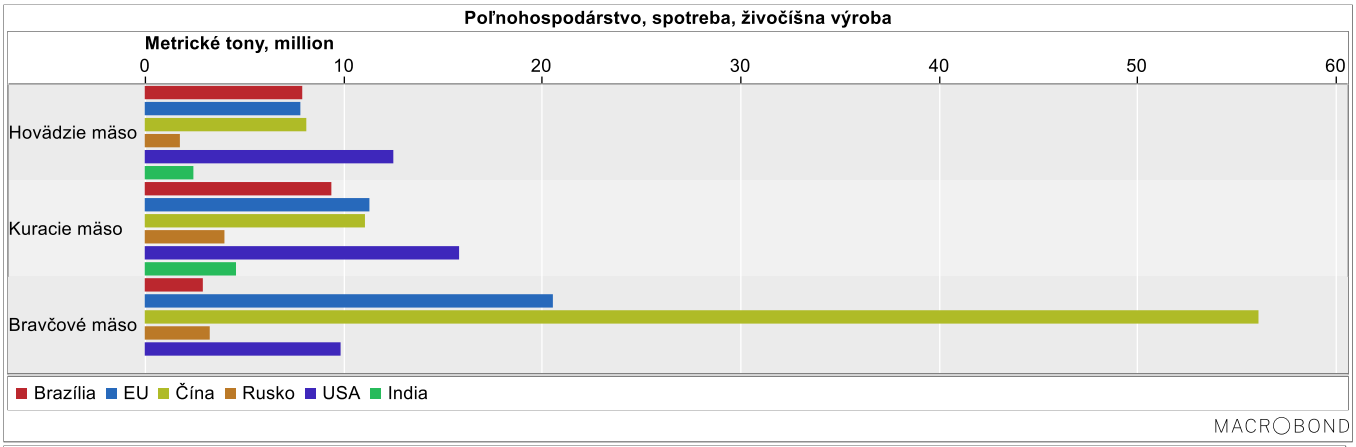
portovala do iných štátov. Najviac USA exportovala do Číny, Mexika, Japonska a Kanady. S druhým najväčším objemom rastlinnej produkcie nasleduje Čína s 506 miliónmi metrických ton a India s 240 miliónmi metrických ton. Čína, ako najľudnatejší štát sveta, s počtom obyvateľov 1,38 miliárd osôb, nie je potravinovo sebestačná. Pri tejto produkcii si vedia vyprodukovať len viac ryže a pšenice, ako v štáte spotrebujú. Zvyšok musia dovážať, predovšetkým z USA, Brazílie a Austrálie, z ktorých dovážajú predovšetkým sóju.

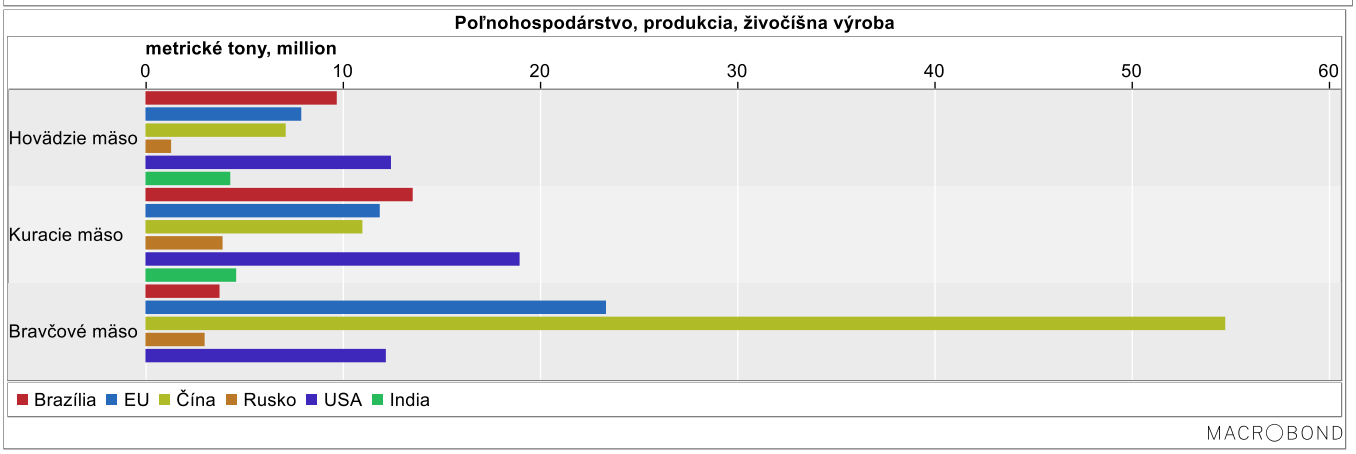
Živočíšna výroba poskytuje pre obyvateľstvo produkty slúžiace na jeho výživu, ako sú napríklad mlieko, mäso alebo vajcia. Stavy ošípaných, ktoré zabezpečujú viac ako tretinu svetovej produkcie mäsa, sú najvyššie v Číne, kde sa chová cez 710 miliónov kusov ošípaných. Stavy hovädzieho dobytku sú najvyššie v Indii, nasleduje Čína a Brazília. Najväčšími producentmi mäsa sú Čína, USA, EU a Brazília.

Čo sa týka sebestačnosti pri výrobe mäsa z najväčších producentov poľnohospodárskej produkcie na svete, ekonomiky v ktorej sa viac vyrobí ako spotrebuje sú EU, India a Brazília. USA, ktorá je ako jediná ekonomika sebestačná pri rastlinnej produkcii, je pri spotrebe mäsa sebestačná až na hovädzie mäso, ktoré sa spotrebuje vo väčších objemoch ako vyprodukuje. Pri Číne je produkcia stále nedostačujúca vzhľadom na spotrebu obyvateľov a spotrebu pre firmy do ďalšej výroby. Ti importujú mäso hlavne z Brazílie, Austrálie a Uruguaja. India je pri rastlinnej produkcii jedným z najväčších producentov na svete, pri živočíšnej výrobe s produkciou mäsa a chovom ošípaných a hovädzieho dobytka zaostáva, a to aj napriek tomu, že v Indii sú najvyššie stavy hovädzieho dobytka na svete. V štáte sú tieto zvieratá posvätné a preto sa zabíjajú a exportujú v malých množstvách. India zároveň patrí medzi ekonomiky s najnižšou spotrebou

mäsa na obyvateľa na svete. Tá v roku 2017 predstavovala približne 4 kilogramy na obyvateľa ročne. Súvisí to s indickou kultúrou a s vegetariánskym štýlom života, ktorý často krát vychádza z náboženstva. V Indii má z náboženstiev najväčšie zastúpenie hinduizmus (74 % indickej populácie sú hinduisti), ktorý prehlasuje úctu ku všetkým živým tvorom vrátane zvierat. Z náboženstiev majú druhé najväčšie zastúpenie moslimovia (14 % indickej populácie), ktorí nejedia bravčové mäso. Ak Indovia mäso konzumujú, tak uprednostňujú hydinu. Napriek relatívne malej spotrebe mäsa vzhľadom na počet obyvateľov je India v produkcii mäsa sebestačná ekonomika, kde má svoje zastúpenie aj export, ktorý pri hovädzom mäse tvorí približne 1,75 miliónov metrických ton ročne.

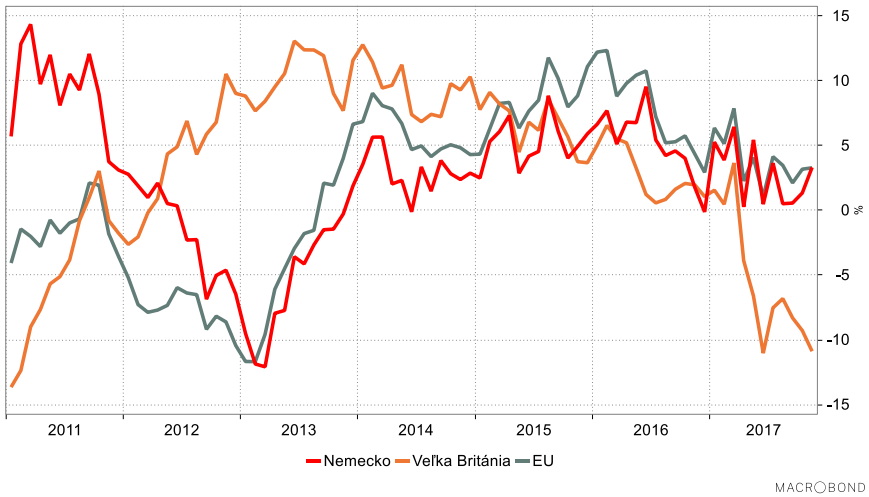
Poľnohospodárstvo sa od minulého storočia zmenilo, keďže sa musí pestovať čoraz vo väčších množstvách. V roku 2050 má byť na planéte počet obyvateľov cez 9,8 miliárd. S rastúcim počtom obyvateľov budú narastať nároky na vyššiu produkciu. Napriek používaniu technológii, vďaka ktorým vieme vyprodukovať viac potravín v kratšom čase, stále zápasíme s problémom podvýživy. V súčasnosti je viac ako 900 miliónov ľudí vystavených tomuto riziku. Vzhľadom na výrobu a spotrebu potravín v najväčších ekonomikách, nie je problém v nedostatku potravín, skôr s ich plytvaním. Odhaduje sa, že celosvetovo je plytvanie potravín na úrovni približne 1,3 miliárd ton ročne. Najviac sa plytvá v rozvinutých štátoch, okolo 95 – 115 kg na obyvateľa, v rozvojových štátoch to je približne 8 – 11 kg na obyvateľa za rok. Plytvanie je vo veľkej miere spôsobené kvôli plytvaniu vo výrobe. Značný podiel na tom majú však aj domácnosti, kde sa nakúpi viac ako sa reálne spotrebuje. Celému poľnohospodárstvu by pomohlo efektívnejšie využívanie potravín a obmedzenie ich plytvania.

Vyšší dopyt po potravinách so sebou prinesie nielen nároky na výrobu, ale aj výzvu pre životné prostredie, ktoré bude musieť znášať vyššiu záťaž zo strany poľnohospodárstva. V roku 2014 sa spotrebovalo na poľnohospodárstvo približne 70 % celkovej spotreby vody, čo predstavuje asi 2,8 miliárd metrov kubických vody. Celková spotreba predstavovala približne 4 miliardy metrov kubických vody, z toho priemysel spotreboval 18 % vody a domácnosti 12 %. Aj v súvislosti s využívaním technológii na poľnohospodárstvo stúpajú aj emisie. Tie od roku 2000 stúpli z 3 miliárd metrických ton CO_2 na 3,46 miliárd v roku 2007. Napriek zaťaženiu životného prostredia je poľnohospodárstvo viac efektívne vzhľadom na menšiu rozlohu ornej pôdy na obyvateľa a vyššiu produkciu. Od poľnohospodárstva nastal v ekonomikách odklon, keďže tvorí menšiu časť na HDP a pracuje v ňom menšia časť populácie. Na druhej strane nastal posun v technológiách, prostredníctvom ktorých sa vyrobí viac či už živočíšnych alebo rastlinných produktov. (sj)

Dopyt po automobiloch v Británii naďalej klesá

Registrácie osobných automobilov vo EÚ ukázali, že dopyt medziročne v novembri vrástol o 5,9%. V novembri 2016 dosahoval medziročný rast 5,8%, čo znamená, že tempo rastu za posledný rok ostalo zachované. Pre Slovensko to je samozrejme dobrou správou. V novembrových číslach bola dobrá správa pre Slovensko najmä mimoriadne silný dopyt zo strany Nemecka (303 tisíc automobilov – rast o 9,4%) a Francúzska (180 tisíc automobilov – rast o 10,3%), ktorí sú našimi najväčším obchodný partneri z hľadiska exportu automobilov. Zlé správy však opäť raz prišli zo strany Veľkej Británie, nášho 4. najdôležitejšieho obchodného partnera. Dopyt tu klesol medziročne až o 11,2% na 163 tisíc automobilov. Vo Veľkej Británii začal klesať dopyt po automobiloch v roku 2016, keď sa začali prejavovať následky Brexitu najmä vo forme zvýšenia cien importovaných tovarov. Automobilov sa to týka obzvlášť. Celková atmosféra neistoty ohľadom budúceho vývoja krajiny a zvyšovanie cien predstavujú obmedzujúce faktory v dopyte po automobiloch zo strany domácností a aj firiem. V súčasnosti je teda už jasné, že najväčší vplyv Brexitu na Slovensko bude cítiteľný v automobilovom priemysle. Spomedzi automobiliek sa najviac darilo spoločnosti PSA Group, ktorá medziročne predaj zvýšila až o 83%. Dôvodom bola akvizícia značky OPEL, ktorú PSA Group kúpila v novembri od americkej spoločnosti General Motors. Do portfólia PSA Group tak prišla značka, ktorá ročne v EÚ predá takmer milión automobilov, čo bude predstavovať zhruba 35% celkovej produkcie PSA Group. Samotnej značke Peugeot sa pri 20,7%-nom medziročnom náraste predaja darilo veľmi dobre. Dobré čísla vykázala aj Kia (+12,3%), pričom predaj Volkswagenov rástol pomalším tempom (+2,6%). (rb)

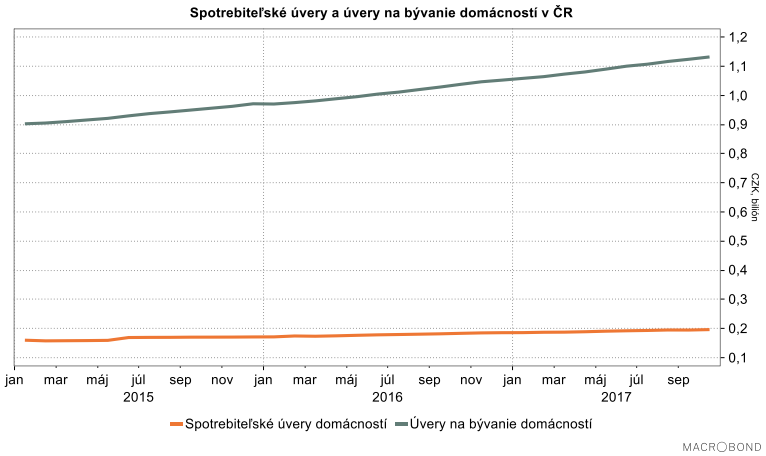
Medziročná zmena počtu registrácií osobných automobilov (3-mesačný kĺzavý priemer)

ČNB zvýšila proticyklický vankúš na 1,25%

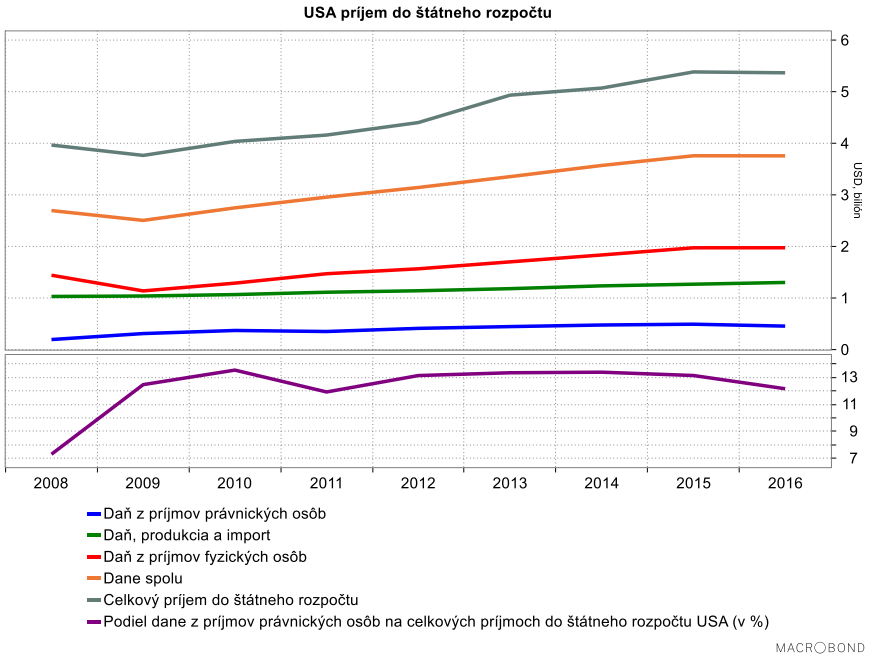
Česká národná banka rozhodla, že všetky banky a finančné inštitúcie v Česku budú musieť zvýšiť svoje proticyklické kapitálové rezervy. Zvýšiť tieto rezervy by mali na úroveň 1,25% zo všetkých rizikovo vážených aktív a podsúvahových položiek. Úlohou proticyklických rezerv je ochrana bankového sektora pred rizikom, ktoré vzniká pri nadmernom raste úverov. Dôvod zvýšenia rezerv je pretrvávajúci rast bankových úverov, najmä na bývanie a spotrebiteľské úvery. V septembri 2017 medziročné tempo rastu bankových úverov domácností na bývanie dosiahlo 9,3% s celkovou hodnotou 1,124 miliárd českých korún a spotrebiteľských úverov 4% v hodnote 194 bilióna českých korún. O prvom zvýšení rezerv z 0,0% na 0,5% rozhodla rada Českej národnej banky už v roku 2015. Platnosť tohto rozhodnutia nadobudla až od 1. januára 2017. Ďalšie zvýšenie na 1% bolo odsúhlasené v júni tohto roka s platnosťou od 1. júla 2018. Najnovšie zvýšenie na 1,25% bude platné od 1. januára 2019. ČNB má podľa bazilejskej dohody možnosť zvýšiť proticyklický vankúš až na 2,5%. V konečnom dôsledku to bude pre banky a finančné inštitúcie nákladové a existuje predpoklad, že banky tento náklad budú kompenzovať miernym zvýšením úrokových sadzieb, čo bude mať dopad aj na domácnosti. V tomto prípade by to mohlo znamenať zníženie dopytu domácností po bankových úveroch. (mg)

Spotrebiteľské úvery a úvery na bývanie domácností v ČR

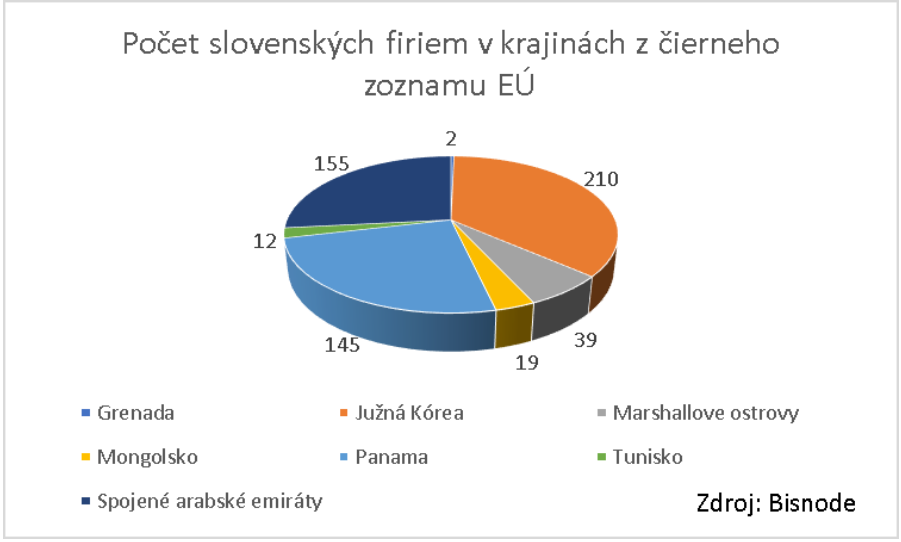
Daňová reforma v USA bola odhlasovaná

Spojené štáty čakajú najrozsiahlejšie zmeny v zákone o daniach za posledných 30 rokov. Republikáni z amerického Kongresu dňa 15.12.2017 dospeli k finálnej verzii daňovej reformy v USA. Najväčšie zmeny sa týkajú hlavne právnických osôb, ktorým má daň z príjmov klesnúť z 35 na 21 percent. Doteraz právnické osoby platili daň z príjmov podľa výšky ročného obratu a tiež tu platila progresivita. Taktiež by mala klesnúť daň z príjmov fyzických osôb z 39,6 na 37 percenta. V súčasnosti bola reforma už aj odhlasovaná a schválená senátom. Cieľom tejto reformy je zabezpečiť rýchlejší ekonomický rast a zaistiť pracovné miesta. Tieto výhody budú kompenzovať negatívny efekt, ktorý sa prejaví ako deficit v štátnej pokladnici, ktorý by mal v najbližších 10 rokoch narásť o 1,5 bilióna dolárov. Daňová reforma okrem sadzby dane tiež zdvojnásobuje odpočítateľnú položku pre manželský pár a upravuje daňové výhody pri starostlivosti o deti. V roku 2015 bol celkový príjem do štátneho rozpočtu vo výške 3,249 biliónov dolárov. Z toho daň z príjmov právnických osôb bolo vo výške 343 miliárd dolárov a daň z príjmov fyzických osôb 1,540 biliónov dolárov. (mg)

EÚ schválila čierny zoznam daňových rajov

Ministri financií EÚ začiatkom mesiaca schválili čierny zoznam medzinárodných daňových rajov. Na tomto zozname sa nachádza 17 krajín ako napríklad Južná Kórea, Tunisko, Panama. Tieto krajiny nereagovali na výzvy, aby upravili svoje daňové systémy. Tiež je známe, že existuje aj sivý zoznam, ktorý obsahuje 47 štátov a jednotlivé krajiny sú monitorované, avšak dané krajiny sľúbili, že spravia potrebné nápravy. Kým ešte v októbri to bolo viac ako 4000 firiem, momentálne v týchto krajinách sídli viac ako 3000 slovenských spoločností. Jedna štvrtina, až 748 firiem sídli vo Švajčiarsku, za ním nasledujú Seychely a v prvej trojici je aj Srbsko. Hodnota celkového základného kapitálu slovenských firiem v daňových rajoch je 1,4 miliardy eur. Pritom najviac vlastneného kapitálu je v Južnej Kórei v hodnote 790 miliónov eur a sídli tam 210 firiem. Ešte sa neprijali zatiaľ žiadne opatrenia, aby tieto firmy neostávali naďalej v daňových rajoch, ale rokuje sa o zrážkovej dani vo výške 35% pri prevode, ktorá by mala byt dostatočne efektívnym prostriedkom. Ak by sa zaviedla zrážková daň, znamenalo by to vysoké náklady pre firmy sídliace v daňových rajoch, a teda ich presťahovanie sa naspäť na Slovensko. (mg)

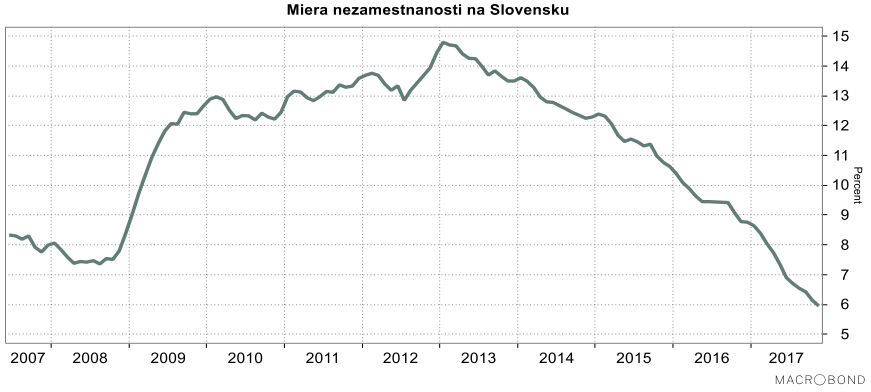
Štátny rozpočet SR na rok 2018

NR SR 13.12.2017 schválila zákon o štátnom rozpočte na rok 2018. V zákone sú uvedené celkové príjmy rozpočtu vo výške 13,98 miliárd eur a celkové výdavky rozpočtu vo výške 15,95 miliárd eur. Schodok štátneho rozpočtu sa určuje sumou 1,97 miliárd eur. Z celkových príjmov až 80% tvoria daňové príjmy, najviac dane za tovary a služby. Najväčšie výdavky jednotlivých kapitol predstavuje všeobecná štátna pokladnica v sume viac ako 3 miliardy eur, Ministerstvo vnútra 2,4 miliárd eur a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR 2,3 miliárd eur. Výdavky Všeobecnej pokladničnej správy sú určené na financovanie dlhu centrálnej vlády, krytie nákladov štátneho rozpočtu, ochrany osobných údajov, základných práv a slobôd a ostatné programy a podprogramy. 1,165 miliárd eur plánovaných výdavkov Ministerstva vnútra bude použitých na výchovu a vzdelávanie mládeže, čo zabezpečuje napríklad poskytovanie výchovy a vzdelávania na základných a stredných školách. 1,161 miliárd eur bude využitých na efektívnu a spoľahlivú štátnu správu, kde je zahrnutá ochrana verejného poriadku a bezpečnosti a ostatné programy a podprogramy. Výdavky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR budú použité na udržateľné zníženie chudoby a odstránenie sociálneho vylúčenia, kam sa zaraďujú rôzne prídavky a príspevky, na politiku na trhu práce a zvýšenie zamestnanosti a ostatné programy a podprogramy. V porovnaní s minulým rokom celkové príjmy by mali poklesnúť o 1,41 miliárd eur. Zapríčinia to najmä príjmy za granty a transfery, ktoré poklesnú o 1,3 miliárd eur. Výdavky štátneho rozpočtu by tiež mali klesnúť o 1,43 miliárd eur. Výdavky Všeobecnej pokladničnej správy klesnú o 0,3 miliardy eur, Ministerstva vnútra vzrastú o 0,67 miliardy eur. Najviac sa však zmenia výdavky Ministerstva dopravy, a výstavby SR, ktoré poklesnú o 0,93 miliardy eur. (mg)

Štátny rozpočet SR 2018 (v mld €)		*Rok 2017*
Príjmy štátneho rozpočtu 2018	***13,98***	***15,39***
Z toho Daňové príjmy	*11,36*	*11,53*
Nedaňové príjmy	*1,21*	*1,16*
Granty a transfery	*1,41*	*2,69*
Výdavky štátneho rozpočtu	***15,95***	***17,38***
Z toho Všeobecná pokladničná správa	*3*	*3,36*
Ministerstvo vnútra SR	*2,4*	*2,33*
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	*2,3*	*2,25*
Ostatné výdavky štátneho rozpočtu	*8,25*	*9,44*
Schodok	***- 1,97***	***- 1,99***

Nezamestnanosť na Slovensku pod 6%

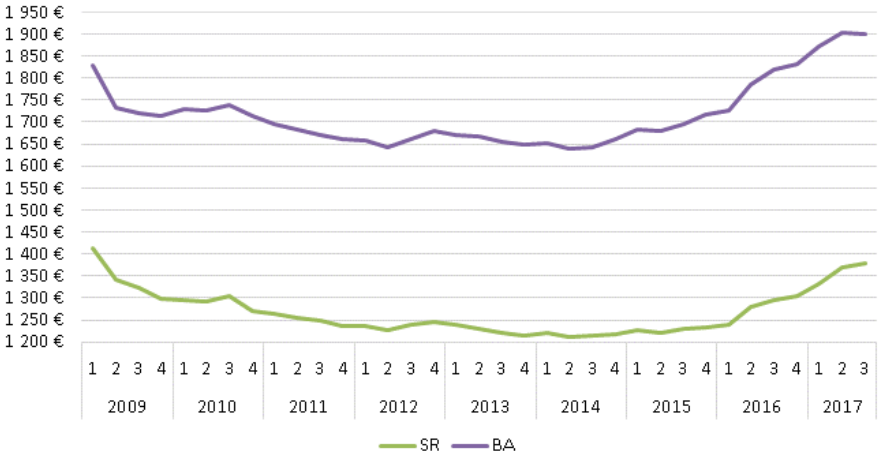
Miera nezamestnanosti na Slovensku v novembri dosiahla ďalší rekordný pokles. Prvý krát prekonala hranicu 6%, keď z októbrových 6,14% klesla na 5,95%. Prekvapivo si tak naďalej zachovala silné tempo poklesu o 0,2 p.b. medzimesačne. Počet uchádzačov o zamestnanie sa dostal na 162 tisíc osôb, čo oproti októbru predstavuje pokles o 5 tisíc. Z toho 1 tisíc osôb sa však len preradilo do nedisponibilných uchádzačov a pokles nezamestnanosti tak reálne predstavoval len 4 tisíc osôb. Stále sa však jedná o veľmi slušný výsledok. V súčasnosti tak vo všetkých krajoch miera nezamestnanosti dosahuje jednociferné čísla. Okrem Košického (9,91%), Prešovského (9,75%) a Banskobystrického kraja (8,69%) dosahuje všetkých zvyšných 5 krajov nezamestnanosť pod 5%. Počet voľných pracovných miest dosiahol takmer 75 tisíc. Oproti novembru 2016 to znamená zdvojnásobenie počtu VPM, pričom 43% sa nachádza len v Bratislavskom a Trnavskom kraji. Najžiadanejšími povolaniami sú stále operátori a montéri strojov ako aj kvalifikovaní pracovníci a remeselníci. To, že si tempo poklesu nezamestnanosti naďalej zachovalo 0,2 p.b. medzimesačne je prekvapivým výsledkom. Čakať sa to dalo v okresoch s vyššou nezamestnanosťou, no ku rovnako silným poklesom stále dochádza napríklad aj v Bratislave, Košiciach alebo Trnave. Trnava je celkovo mesto s najnižšou nezamestnanosťou na Slovensku. Pri ekonomicky aktívnom obyvateľstve vo výške 69 tisíc osôb, z čoho nezamestnaných je len 1372 tu nezamestnanosť dosahuje len 2%. V Bratislave zas dosahuje 3,08% a v Košiciach 5,07%. (rb)

Ceny nehnuteľností podľa NBS v Bratislave stagnovali

V treťom štvrťroku sa rast cien v hlavnom meste zastavil a to na 1901 eur za meter štvorcový s daňou podľa údajov od NBS. Medzikvartálne sa znížila cena o 3 eurá, medziročne sa zvýšila o 83 eur na meter. Celoslovenský priemer rástol aj naďalej a to na 1378 eur na meter štvorcový. Bratislavský kraj bol vôbec jediný kde sa medzikvartálne cena znižovala. V Košickom cena dokonca prvý krát prekročila hranicu tisíc eur za meter štvorcový. Rastúce ceny na celom Slovensku sú dôsledkom dobrých podmienok v ekonomike a tým zvýšený dopyt. Stále pretrvávajúce nízke úroky a čoraz väčší konkurenčný boj bánk o získanie klienta má tiež veľkú váhu na stimulácii ku kúpe nehnuteľnosti. Pozastavenie rastu v Bratislavskom kraji môže byť aj potvrdením toho, že sa neopakuje bublina ako pred 10 rokmi aj keď ceny sú už na približne rovnakej úrovni (ale pri výrazne iných mzdových a úrokových podmienkach). Ceny bytov a domov by mali ďalej rásť pokým bude pretrvávať zdravý dopyt pri aktuálne lepších trhových podmienkach. Cenu nahor môže poslať ešte aj zmenšujúca sa ponuka nehnuteľnosti čo sa napr. hlavného mesta chýba. S týmto problémom v súčasnosti bojuje Praha, kde je nedostatok bytov čo tlačí ceny prudko nahor. Problémom je zdĺhavé povoľovanie stavieb. V tomto procese vybavovania je približne 900 projektov so 40 tisíc bytmi (Deloitte) a čoraz menej bytov vyhnalo ceny bytov za 2 roky o polovicu vyššie. V centre stojí v prepočte meter štvorcový niečo pod 4000 eur (v Bratislave 3200 eur). Väčšia časť ako v minulosti sa objavujú byty ako investícia, ktoré môžu po pár rokoch rozšíriť klesajúcu ponuku. (jp)

Vývoj cien nehnuteľností na bývanie podľa NBS (eur/m2 s DPH)

Bitcoin v predvianočnom výpredaji

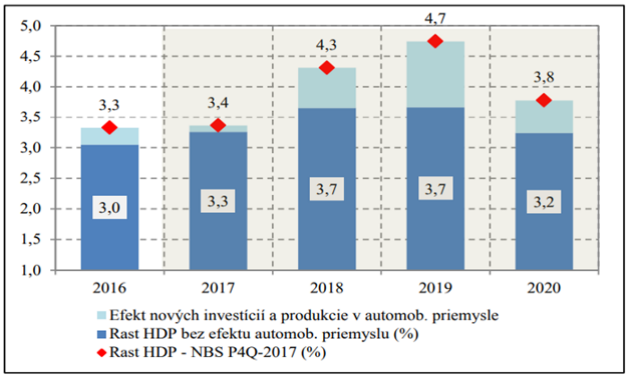
Bitcoin sa tesne pred Vianocami dostal do výpredaja, keď jeho hodnota klesla behom 24 hodín o 21% na 13 tisíc USD/BTC. Každý, kto verí v rastúcu hodnotu tejto virtuálnej meny tak má ideálnu možnosť nakúpiť bitcoiny za akciovú cenu. Jedine, že by sa do nového roka prepadol ešte hlbšie. Od svojej rekordnej hodnoty z 17. decembra, keď dosahoval takmer 20 tisíc USD sa prepadol o viac než 30%. Väčšina obchodníkov by sa pravdepodobne zhodli, že cena bitcoinu je len špekulácia a obchodovanie by odporúčali len s veľkou opatrnosťou. Prepad hodnoty mali za následok aj správy ohľadom predražujúcich sa poplatkov za transakcie a predlžujúcej sa čakacej doby. (rb)

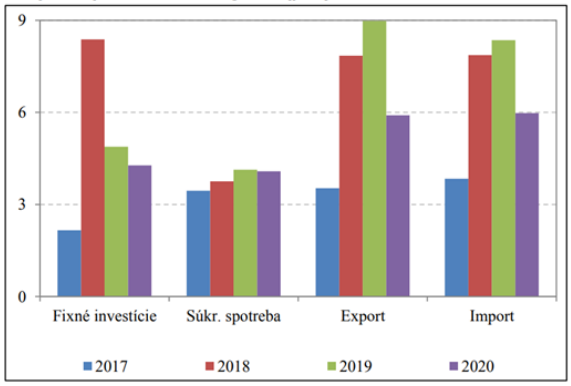
NBS predikuje Slovensku ešte rýchlejší rast

Národná banka Slovenska tesne pred Vianocami vydala svoju strednodobú predikciu vývoja Slovenskej ekonomiky. V nej sa vyjadruje k vývoju makroekonomických veličín Slovenskej ekonomiky. Základnou správou, ktorú predikcia vysiela je silnejší než pôvodne očakávaný rast HDP Slovenska. Ten by v roku 2017 mal dosiahnuť 3,7%, v roku 2018 4,3%, v roku 2019 až 4,7% a v roku 2020 3,8%. Oproti predchádzajúcej predikcií sa jedná o revíziu smerom nahor, pričom NBS prvý krát predĺžila horizont svojej predikcie na rok 2020. Vyšší než očakávaný rast je predovšetkým výsledkom silnejúceho domáceho dopytu ako aj zahraničného dopytu. Pokles tempa rastu v roku 2020 na prvý pohľad vyzerá ako ochladenie ekonomickej aktivity, v skutočnosti sa však jedná len o odznenie efektu investícií automobilového sektora. Bez ich bude Slovenská ekonomika v nasledujúcich rokoch rásť tempom 3,2 až 3,7%. Dôležité je najmä to, že rast Slovenskej ekonomiky bude založený na domácej spotrebe obyvateľstva, ktorá na rozdiel od externých zdrojov hovorí o skutočnom oživení a stabilnom budúcom vývoji ekonomiky. V dôsledku silnejúceho domáceho dopytu predpovedá NBS aj vyššiu ako očakávanú infláciu, ktorá od roku 2018 má presahovať 2%. Odznejú súčasné efekty zvýšenia cien potravín a ropy a inflácia bude tvorená prevažne pôsobením síl dopytu a ponuky. Situácia na pracovných trhoch sa bude naďalej zlepšovať pre zamestnancov a zhoršovať pre zamestnávateľov, keď sa ponuka uchádzačov o zamestnanie bude naďalej znižovať. Zdrojom nových zamestnancov budú predovšetkým nezamestnaní ľudia, no stále väčšiu úlohu budú zohrávať cudzinci a do istej miery aj vracajúci sa Slováci. NBS vo svojej predikcií vychádza z výberového zisťovania pracovných síl Štatistického úradu, ktorý mieru nezamestnanosti v súčasnosti odhaduje na 8%, pričom podľa NBS má do roku 2020 klesnúť na 6,2%. V dôsledku prehrievania pracovného trhu očakáva NBS mzdový rast vo výške 5,1-5,3% ročne počas nasledujúcich troch rokoch. Rýchla expanzia Slovenskej ekonomiky zároveň však má aj isté negatívne stránky. Najvýznamnejšou je prehrievanie ekonomiky, keď sa slovenské hospodárstvo bude rozvíjať rýchlejším tempom, ako je rast jeho potenciálneho produktu. Od roku 2018 má podľa NBS vznikať produkčná medzera, keď reálny výkon hospodárstva presiahne potenciálny. Dlhodobo pretrvávajúce prehrievanie ekonomiky v konečnom dôsledku vedie k normalizácií, ktorá sa môže pretransformovať na hospodársku recesiu. V súčasnosti o takomto extrémnom prípade však ešte hovoriť nemôžeme . (rb)

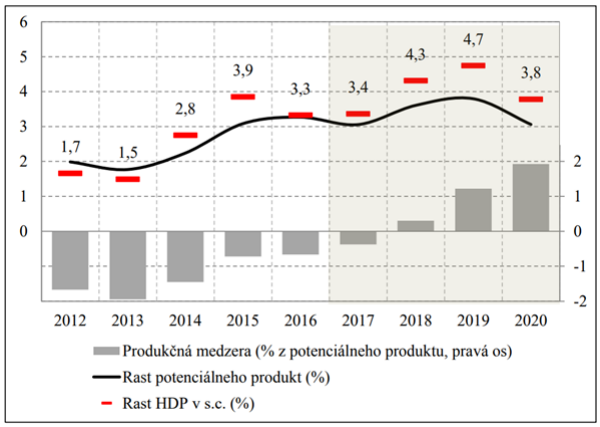
Rast HDP a investície v automobilovom priemysle Zdroj: NBS

Dynamiky zložiek HDP - P4Q-2017 (p. b.) Zdroj: NBS

Rast potenciálneho produktu a HDP Zdroj: NBS

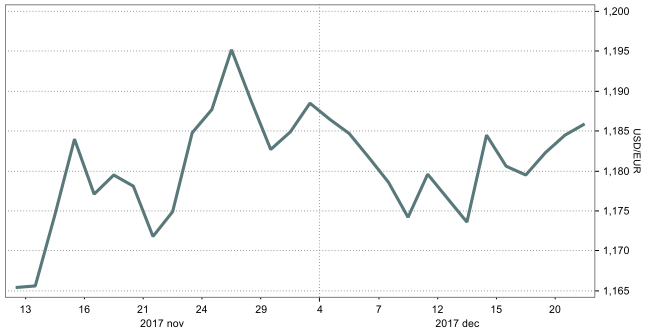

	2016	2017		2018		2019		2020
	Skutočnosť	P4Q-2017	P3Q-2017	P4Q-2017	P3Q-2017	P4Q-2017	P3Q-2017	P4Q-2017
HDP s. c.	3,3	↑3,4	3,3	↑4,3	4,2	↑4,7	4,6	3,8
HICP (priemer roka)	-0,5	↑1,4	1,3	↑2,4	2,0	2,0	2,0	2,3
Nominálne mzdy	3,3	4,4	4,4	↑5,1	4,9	↑5,3	5,0	5,3
Reálne mzdy	3,8	3,1	3,2	↓2,8	2,9	↑3,1	2,8	2,9
Zamestnanosť ESA 2010	2,4	↑2,2	2,1	↑1,7	1,5	↑1,2	1,1	1,1
Nezamestnanosť	9,6	↓8,2	8,4	↓7,5	7,7	↓6,8	7,1	6,2

Zdroj: NBS

AKTUÁLNY VÝVOJ NA TRHOCH

EUR/USD

MACROBOND

EUR/CZK

MACROBOND

ZLATO

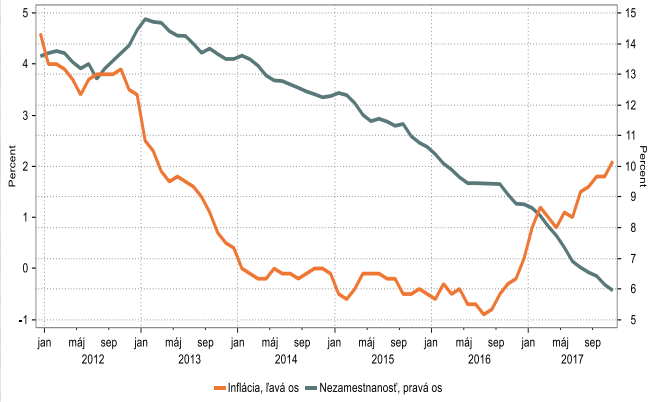
MACROBOND

ROPA

MACROBOND

SLOVENSKO

MACROBOND

ČESKÁ REPUBLIKA

MACROBOND

MAĎARSKO

MACROBOND

POĽSKO

MACROBOND

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

→ V susednom Česku rozšírila investičná skupina Jufa (Chrenko, Fast) svoje portfólio o 2 solárne parky. Prvý má výkon 13 MWh a druhý menší má výkon 4 MWh (pre porovnanie Oravská priehrada má výkon 21 MWh). Celková hodnota investície je 1,5 miliardy českých korún.

→ Developerská spoločnosť YIT odpredáva ďalšie svoje projekty fondu YCE Housing, kde má 40 % podiel. Dva projekty vyrastajú v Prahe a jeden v Bratislave – Stein2. Týmto spôsobom získava spoločnosť ďalšie financie pre svoje projekty nakoľko sa financuje z vlastných zdrojov. Hodnota odpredaja troch projektov je cca 50 miliónov eur.

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT , a môže byť reprodukovaný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Matúš Jančura
Hlavný analytik, Bencont INVESTMENTS
jancura@bencont.sk

Jozef Prozbík
Analytik, Bencont INVESTMENTS
prozbik@bencont.sk

Analytici:
Nebesník Martin
Bruchánik Rudolf
Jánošíková Slávka
Gabčová Monika

Vajnorská 100/A
831 04 Bratislava
www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS BENCONT GROUP BENCONT DEVELOPMENT